СОСТОЈБА СО ГРИП ВО РЕПУБЛИКА С. МАКЕДОНИЈА,
СЕЗОНА 2025/2026
(45-та недела, до 09.11.2025)

НЕДЕЛНИ ПОДАТОЦИ

Епидемиолошки надзор

Во текот на **45-тата недела од 2025 година** (од 03-09.11.2025), во Р.С. Македонија, пријавени се 116 случаи (I=6,3/100.000 жители) на групни пријави за заболени од грип/заболувања слични на грип што претставува зголемување од 23,4% во споредба со минатата недела (n=94). За споредба, во текот на претходната недела се забележува зголемување од 73,1% во однос на 45-тата недела од минатата сезона, кога беа регистрирани 67 заболени лица, додека во однос на моделот за последните 15 сезони (n=71), се регистрира зголемување од 62,4%.

Заболените лица оваа недела се регистрирани во Куманово – 46, Гостивар – 34, Штип – 10, Тетово – 8, Крушево – 6, Струмица – 4, Неготино – 3, Радовиш – 2 и Скопје, Кавадарци и Свети Николе – по 1.

Во однос на возраста, од 15-64 години се регистрирани 86 лица, лица над 65 години – 16, од 5-14 години – 9 и од 0-4 години – 5 лица.

Пријавената инциденца е под неделната граница на сезонската активност на вирусот на грип (I=22,03/100.000), односно сè уште не е достигнат прагот на влез во сезоната на грип.

Вирусолошки надзор

Во текот на 45-та извештајна недела, во вирусолошката лабораторија на ИЈЗ РСМ, пристигнаа 15 материјали од рутинскиот и САРИ надзорот за лабораториско тестирање, паралелно тестирани за Influenza, SARS-CoV-2 и/или RSV.

Од вкупно тестираните материјали, не се детектирани позитивни примероци на грип и на SARS-CoV-2. Регистрирани се 2 случаи позитивни на RSV (RSV несуптипизиран – 1 и RSV-B – 1).

КУМУЛАТИВНИ ПОДАТОЦИ

Епидемиолошки надзор

Во сезоната 2025/2026 вкупниот број на случаи на грип/заболувања слични на грип изнесува **454 (I=24,7/100.000)**.

Во споредба со истиот период од <u>минатата сезона</u> (n=262), бројот на пријавени случаи е зголемен за 73,3%, а во однос на <u>моделот од последните 15 сезони</u> (n=337) се регистрира зголемување од 34,6%.

Кумулативно, заболените се пријавени од 14 ЦЈЗ/ПЕ. Најголем број на заболени лица (n=160; I=189,0/100.000) се регистрира на територијата на Гостивар, додека највисока кумулативна инциденца (257,1/100.000) е регистрирана на територијата на Македонски Брод (n=26).

Во однос на дистрибуцијата на заболените по возрасни групи, најголем број на заболени се пријавени во возрасната група која опфаќа најголем дел од населението (од 15-64 години) – 348 случаи (76,7%).

Вирусолошки надзор

Во досегашниот тек на сезоната 2025/26, во вирусолошката лабораторија на ИЈЗ РСМ се притигнати 154 материјали од рутинскиот и САРИ надзорот, за лабораториско тестирање, паралелно тестирани за Influenza, SARS-CoV-2 и/или RSV.

Од вкупно тестираните материјали, не се детектирани позитивни примероци на грип. Регистрирани се три позитивни резултати за SARS-CoV-2 и два позитивни резултати на RSV (RSV несуптипизиран – 1 и RSV-B – 1).

ОПШТИ МЕРКИ НА ПРЕВЕНЦИЈА

*Извор: https://sezonskigrip.mk/

Општите мерки за заштита од грип се насочени кон сите акутни респираторни заболувања и може да се од голема корист, особено ако се применуваат во текот на целиот зимски период:

- Да се избегнува собирање и престој во простории каде престојуваат повеќе луѓе, особено да се избегнува близок контакт со луѓе кои се болни или сомнителни – кашлаат, киваат, имаат покачена телесна температура.
- Често да се мијат рацете со вода и сапун или дезинфекционо средство.
- Да се загреваат просториите за престој и често да се проветруваат.
- Препорачливо е топло, слоевито облекување, топли бањи.
- Да се пијат топли напитоци (чаеви и супи), овошни цедени сокови, вода со лимон.
- Да се земаат свежи продукти богати со витамини и минерали, најдобро овошје и зеленчук кои му се неопходни на организмот. Особено се пожелни продукти богати со витамин Ц (цитрони, лимони, портокали). Доколку не се располага секогаш со свежи прехрамбени продукти, може да се користат и мултивитамински напитоци и препарати.
- Практикување здрав начин на живот и навики, вклучително добар сон и одмор, здрава храна, одржувајте физичка и психичка активност, намалете го стресот.

Силниот имунитет ќе ви помогне да останете здрави или полесно да се справите со грипот и заболувањата слични на грип. Сепак, дури и да сте совршено здрави и да имате силен имунитет, може да заболите од грип или заболување слично на грип.

Што доколку се разболите од грип?

Следете ги следните препораки:

- Останете дома и не одете на работа, во училиште или на места каде има многу луѓе.
- Одморајте се и земајте многу течности и лесна храна.
- Избегнувајте блиски контакти со лицата со кои живеете, не примајте посети додека сте болни.
- Покријте го носот и устата со шамивче при кашлање и кивање. По употреба, фрлете ги во корпа за отпадоци.
- Носете заштитна маска кога контактирате со своите блиски во домот, кога кашлате и кивате.
- Практикувајте често и темелно миење на раце со топла вода и сапун.
- Користете влажни марамчиња кои содржат алкохол или средство за дезинфекција на рацете.
- Избегнувајте допирање на очите, носот и устата со раце.
- Често проветрувајте ја просторијата каде престојувате додека сте болни.
- Одржувајте ја чиста вашата околина – предмети, површини со средства за хигиена на домот.
- Ако сте над 65 години или имате хронични заболувања, или доколку симптомите на болеста се влошуваат или траат повеќе денови – побарајте лекарска помош.

ЕПИДЕМИОЛОШКИ КОМЕНТАР

Се забележува зголемување на бројот и инциденцата на заболувања слични на грип, но истиот останува на меѓусезонско ниво, карактеристично за овој период од годината.

ВАКЦИНАЦИЈА ПРОТИВ ГРИП

Вакцинацијата против сезонски грип е најефикасна заштита од ова заболување. Институтот за јавно здравје препорачува вакцинација на целото население, особено на лица кои припаѓаат на т.н. ризични групи (согласно препораките на СЗО):

- Постарите лица (над 65 години)
- Деца на возраст од 6-59 месеци
- Лица постари од 6 месеци со хронични болести
- Бремени жени, и
- Здравствени работници.

❖ За сезоната 2025/2026, Министерството за здравство обезбеди бесплатна четиривалентна вакцина во вкупна количина од 80.000 дози, наменета за приоритетни групи население.
Вакцинацијата започна на 16.10.2025 година и се спроведува во Центрите за јавно здравје (ЦЈЗ) со нивните Подрачни единици (ПЕ) и/или Здравствените домови. Вакцинацијата на здравствените работници во Скопје се спроведува во Институтот за јавно здравје. Закажувањето за бесплатните вакцини се одвива преку веб страната www.vakcinacija.mk.
Според податоците од Управата за електронско здравство, од почетокот на вакцинацијата, а заклучно со затворањето на овој извештај, **вакцинирани се вкупно 66.987 лица од ризичните категории на населението со бесплатни вакцини**.

Дополнителни 2.400 дози комерцијални вакцини се набавени од страна на Центрите за јавно здравје, како вакцини за останатото население кое не спаѓа во горенаведените групи. Истите можат да се добијат за одреден финансиски надомест и се спроведува во Центрите за јавно здравје со нивните Подрачни единици.
Според податоците од Управата за електронско здравство, со комерцијални вакцини се **вакцинирани вкупно 1.033 лица**.

Вкупно во Р.С. Македонија вакцинирани се 68.020 лица со бесплатна или комерцијална вакцина.

ЕВРОПСКИ РЕГИОН

*Извор: https://erviss.org/

Согласно извештајот на ERVISS објавен за 44-та недела 2025 година:
Стапките на заболување слични на грип (ИЛИ) и/или акутна респираторна инфекција (АРИ) се покачени над основните нивоа во 2 од 30 земји во европскиот регион на СЗО кои испратиле извештај. Активноста на грип останува под регионалниот праг на сезонска епидемија, но индикаторите продолжуваат да се зголемуваат во Регионот. Зголемувањето е поизразено од пријавите регистрирани од примарна здравствена заштита, каде процентот на позитивност е највисок во овој период од 2022 година наваму. Скоро сите детектирани вируси на грип се од тип А, односно субтипизирани како Influenza A(H3). Пријавените заболени и смртни случаи од грип во болници и единици за интензивна нега остануваат на ниско ниво. Зголемувањето на активноста на грип е поизразено во некои земји и области во споредба со други.
Индикаторите за активност на SARS-CoV-2 на регионално ниво генерално се намалуваат, но со варијации помеѓу земјите. XFG останува доминантна варијанта на SARS-CoV-2 во Регионот.
Индикаторите за активност на RSV се зголемени но остануваат на меѓусезонски нивоа низ Регионот.

Оддел за епидемиологија на заразни болести
Институт за јавно здравје